

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Кафедра англійської мови, літератури з методиками навчання
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в м.
Освенцім
Поморська академія у Слупську

**Akademia
Pomorska
w Słupsku**

СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРОФЕСІОНАЛА У ПОСТКОВІДНОМУ ПРОСТОРІ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево

12 – 13 т р а в н я 2 0 2 2 р.

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 11

Становлення особистості професіонала у постковідному просторі :
збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачєво). Мукачєво : Вид-во МДУ, 2022. 199 с

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення особистості професіонала у постковідному просторі». Учасниками конференції розглянуто проблеми становлення особистості професіонала у постковідному просторі з метою вироблення рекомендацій та реалізації комплексного наукового підходу щодо підвищення соціально-адаптаційних компетентностей особистості у професійній сфері; поширення проблематики прикладних досліджень у психолого-педагогічній сфері; вивчення особливостей формування та розвитку професійно значущих особистісних якостей.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н. В. – д.пед.наук, професор

Корнієнко І.О. – д. психол. наук, професор;

Брецько І.І. – канд.психол.наук, доцент;

Воронова О.Ю. – канд. психол. наук, доцент;

Кравченко Т.М. – доктор філософії;

Бучмей І.І. – провідний фахівець кафедри психології.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПЕРСОНОГЕНЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ: СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	9
Барчі Б. В., Васько А. І. Мотивація навчальної діяльності шляхом використання Інтерактивних технологій.....	9
Барчі Б. В., Прокоп М.С. Професійне самовиховання майбутніх фахівців.....	11
Барчі Б. В., Югас О.М. Психологічні особливості професійного спілкування філолога.....	13
Барчій М.С., Воронова О.Ю. Пензелик В.С. Гендерні особливості ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти.....	15
Барчій М.С., Попович А.М. Формування позитивної мотивації учіння молодших школярів в умовах дистанційного навчання.....	17
Барчій М.С., Ямчук Т.Ю. Творча активність людей похилого віку.....	19
Боднар Г.І. Сценічна витривалість та хвилювання під час художнього виконання творів.....	21
Бохонкова Ю. О. Використання особистістю випереджальної стратегії поведінки в сучасних реаліях.....	24
Брецько І.І., Буртин М.І., Бучмей І.І. Вплив стосунків у сім'ї на агресивність у дітей.....	26
Брецько І.І., Бучмей І.І., Козловська Н.В. Соціальна ситуація розвитку в студентському віці.....	28
Брецько І.І., Бучмей І.І., Тігор М.П. Соціально-психологічна характеристика підлітків, як вікової категорії.....	29
Брецько І.І., Бучмей І.І., Тороній Д.І. Психологічні особливості мотивації навчальної діяльності.....	31
Брецько І. І., Бучмей І.І., Цип'яшук А.А. Вплив сімейної депривації на особливості уявлень про майбутнє сімейне життя підлітків.....	33
Брецько І.І., Бучмей І.І., Чекан Н.В. Психологічні напрями становлення економічної ідентичності в ранній юності.....	34
Бугайова Н.М., Бугайова О.О. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у закладах вищої освіти.....	36
Воронова О.Ю. Рефлексія як механізм саморегуляції особистості.....	38
Воронова О.Ю., Барчій М.С., Туріна Л.Ф. Особливості впливу рефлексії на пізнавальну активність юнаків.....	40
Гошовський Я.О., Гошовська Д.Т. Особливості родинних зв'язків та шлюбно-сімейних стосунків у сім'ях заробітчан.....	43
Іванюк О.С., Мельник Ю.В. Дослідження духовних цінностей осіб юнацького віку.....	45
Кикоть С.М., Алмашій І.І. Екологопсихологічна модель у формуванні екологічної культури студентської молоді.....	46
Коломієць Л. І. , Литвак Т. Г. . Інноваційний потенціал осіб юнацького віку.....	48
Kostiu S. Manipulation in the context of socio-psychological adaptation of the individual.....	50
Костю С.Й., Ямчук Т.Ю., Долинай М.І. Психологічні аспекти формування світогляду молодших школярів.....	52
Костю С.Й., Ямчук Т.Ю., Долинай М.І. Психологічні аспекти емоційного розвитку дітей.....	54
Котубей В.Ф., Томинець М.П. Духовний аспект становлення особистості.....	55

3. Копейна Н. С. Мотивация учебной деятельности : Вопросы практической психодиагностики и психологического консультирования в вузе . – Л., 1984.
4. Маркова А. К. Формирование мотивации учения в школьном возрасте. – М., 1983.- 320с.
5. Мирнова А. Н. Формирование мотивации учения в школьном возрасте. – М., 1995. – с 192.

УДК 316.362.1/3:[159.922.75:316.361]

БРЕЦКО І. І., БУЧМЕЙ І. І., ЦИП'ЯЩУК А. А.
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ СІМЕЙНОЇ ДЕПРИВАЦІЇ НА ОСОБЛИВОСТІ УЯВЛЕНЬ ПРО МАЙБУТНЄ СІМЕЙНЕ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ

Сім'я – єдина та унікальна група, в якій з дитинства оптимально та природно задовольняються як біологічні, так і психічні потреби людини. В батьківській сім'ї формуються навички, норми поведінки та зразки поводження, соціальні ролі та життєві сценарії, моделі сімейного життя і погляди на виховання дітей.

Особистість, яка розвивається, знаходячись поряд з дорослим, ідентифікує себе з носієм тієї чи іншої соціальної ролі. Батьки спонукають дитину стати дорослою, створюють середовище для соціалізації особистості [4]. Це стосується безлічі соціальних функцій, в тому числі і таких, які використовуються у подружньому житті. Традиції, шаблони взаємовідносин, норми спілкування передаються із покоління в покоління. Батьки постійно виступають прикладом в діяльності. Поступово завдяки саме спільній діяльності, ідеал чоловіка та жінки набуває для дитини більш реальних характеристик. В залежності від моделі сім'ї, стилю виховання та життя, рівня благополуччя, морального клімату відрізняються уявлення дитини про своє майбутнє, своє місце в світі взагалі та уявлення про побудову сім'ї зокрема.

Видатні дослідники впливу психічної депривації на дітей, які виховуються поза родиною, Й. Лангмейер, З. Матейчик висували гіпотезу стосовно передачі негативних характеристик у подружніх стосунках наступному поколінню.

Д. Боулбі, завдяки якому термін «депривація» (що дослівно означає – позбавлення, втрата) увійшов в науковий світ, пояснив дитячу депресію відсутністю батьківської уваги, емоційною холодністю по відношенню до дитини, інакше кажучи, фрустрацією потреби в батьках [1].

Сімейна депривація, що безумовно присутня в якійсь мірі в кожній дисфункціональній сім'ї, як було зазначено в попередньому розділі, негативно впливає на кожную особистість та відображається на всій психічній діяльності, в тому числі і на формуванні неадекватного образу майбутньої родини.

Найбільш докладно вплив родинної депривації на майбутнє сімейне життя розглянуто у категорії дітей, які виховуються в закладах інтернатного

типу [3]. Діти, які виховуються у дитячих будинках, завдяки впливу родинної депривації, в майбутньому мають досить нестійкі, проблемні сім'ї в порівнянні з дітьми з повних родин, оскільки в них не формуються уявлення жінки та чоловіка, як образу подружжя та батьків. Тому що нема реальних прикладів взаємовідносин у сім'ї, позитивних або навіть негативних, які можна відтворити або збудувати свою модель з точністю до навпаки. Й. Лангмейер та З. Матейчик вказували на те, що депривована дитина може виявити у майбутньому неспроможність у ролі батька чи матері [2].

Діти, які виховуються в повних родин, на відміну від дітей з неповних сімей мають більш реалістичний, цілісний образ майбутнього батьківства та є більш психологічно готовими до виконання ролі батьків.

Уявлення, які сформовані в дитинстві, започатковують життєвий план або сценарій, що рухає людину до цілей, які співпадають з ним. Побудувати будь-що, не уявляючи результату, неможливо. Тому кожна особистість намагається відбудувати своє життя, свою сім'ю так, як вона бачить у своїй уяві. Уявлення про сім'ю є надважливими у картині світу дитини, від яких залежить планування його подальшого життя. Формуючись, в залежності від образу життя, ці уявлення в більшості своїй дитина засвоює з найближчого навколишнього середовища. Тобто, вони залежать в першу чергу від того, де виховувалась дитина – в психологічно благополучній, функціональній сім'ї або в родині, яка з певних причин є дисфункціональною.

Отже, в умовах родинної депривації норми сімейних стосунків, характерних для сучасного суспільства, засвоюються гірше. Схожі висновки можна зробити стосовно сімейних уявлень дітей, які знаходяться не в дитячих будинках, а в формально повних родин. Мається на увазі дистантні родини трудових мігрантів, діти в яких внаслідок довготривалої відсутності батьків в країні, теж знаходяться під впливом сімейної депривації.

Література

1. Боулби Д. Создание и разрушение эмоциональных связей / Д. Боулби. – М.: Академический Проект, 2004. – 232 с.
2. Лангмейер Й. Психическая депривация в детском возрасте / З. Матейчик, Й. Лангмейер. – Прага: Авиценум, 2009. – 162 с.
3. Соловьева О.В. Депривация семейного общения как детерминанта личностного развития детей, лишенных попечения родителей : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. психол. наук : спец. 19.00.01 «Общая психология, психология личности и история психологии» / О.В. Соловьева. – Краснодар, 2004. – 22 с.
4. Хорни К. Невроз и личностный рост. Борьба за самоосуществление / К. Хорни ; пер. с англ. Е.И.Замфир. – СПб.: Восточно-Европейский институт психоанализа, 1997. – 486 с.

УДК 159.923.2:330:37.011.3-053.66/.67

БРЕЦКО І.І., БУЧМЕЙ І.І., ЧЕКАН Н.В.
Мукачівський державний університет

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>